

Projekt S. Skullman

Ändtarmscancer behandlas oftast med en operation där en del av ändtarmen med tumören tas bort. I de flesta fall kopplas tjocktarmen till resterande del av ändtarmen. Ofta anläggs en tillfällig tunntarmsstomi, s.k. loop-ileostomi, under operationen, för att förhindra passage av tarminnehåll förbi den hopkopplade tarmen den första tiden efter operation. En svensk studie visade att följderna av bristande sammanläkning av den hopkopplade tarmen blev lindrigare med en loop-stomi. Hittills har den tillfälliga stomin varit kvar i minst 3 månader. För de patienter som ska ha tilläggsbehandling med cellgifter under 6 månader, innebär det ofta att stomin blir kvar i ca 9 månader.

Det innebär dagliga bekymmer med stomiskötsel för patienten samt en betydande resursförbrukning för samhället med stomibandage. För patienten och sjukvården innebär nedläggningen en ny sjukhusvistelse vid ett senare tillfälle, och ofta en förnyad sjukskrivningsperiod. På senare tid har det kommit ett antal rapporter, som anger att det för vissa med loop-ileostomi går bra att lägga ned stomin redan under den primära vårdtiden, efter cirka 8-13 dagar. Evidensläget är inte övertygande och minst en fullskalig randomiserad studie behövs, innan denna rutin kan övervägas för rutinbruk.

Resultat

Studien visar att det är säkert att göra en tidig stominedläggning efter operation av ändtarmscancer om patienten mår bra efter den primära operationen och kontroll av den anastomos (skarv) man gjort i tarmen utfaller normal. Vi kunde även påvisa lägre antal komplikationer under första året i den grupp som fått sin stomi tidigt nedlagd. Man kunde dock inte påvisa några skillnader i den livskvalitetuppföljning som också ingick i studien. Studien är publicerad i två olika väl ansedda vetenskapliga tidskrifter, se nedan.

Implikation

Detta innebär att vi nu kan införa tidig stominedläggning efter operation av ändtarmscancer i den vardagliga sjukvården, förutsatt ett okomplicerat efterförlopp efter den första operation och att den skarv som skulle skyddas är hel vid kontroller.

Publikationer

Annals of Surgery, Vol 265, Number 2, February 2017. (sid. 284-290)

Early closure of a temporary ileostomy in patients with rectal cancer - a multicenter randomized trial

A.K Danielsson, J Park, J.E Jansen, D Bock, S Skullman, A Wedin, A.C Marinez, E Haglind, E Angenete and J Rosenberg.

British J of Surgery – Wiley Online Library – DOI: 10.1002/bjs.10680

Quality of life in a randomized trial of early closure of temporary ileostomy after rectal resection for cancer (EASY trial)

J. Park, A. K. Danielsen, E. Angenete, D. Bock, A. C. Marinez, E. Haglind, J. E. Jansen, S. Skullman, A. Wedin and J. Rosenberg.